

DECIZIE nr. 1.862.064 din 23 ianuarie 2006

pentru aprobarea Standardelor minime de calitate ale programelor de prevenire a consumului de droguri în școala

EMITENT: MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR - AGENȚIA
NATIONALA ANTIDROG

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 149 din 17 februarie 2006

În conformitate cu Strategia nationala antidrog în perioada 2005-2012, aprobată prin [Hotărârea Guvernului nr. 73/2005](#) și cu Planul de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale antidrog în perioada 2005-2008, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 323/2005](#),

în temeiul [art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1.489/2002](#) privind înființarea Agenției Naționale Antidrog, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale Antidrog emite prezenta decizie.

ART. 1

Se aproba Standardele minime de calitate ale programelor de prevenire a consumului de droguri în școala, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

ART. 2

Prezenta decizie se publica în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale Antidrog,
Pavel Abraham

București, 23 ianuarie 2006.
Nr. 1.862.064.

ANEXA

STANDARDE MINIME

de calitate ale programelor de prevenire a consumului de droguri în școala

STANDARDUL 1
Principii de baza

1. Un program de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar este definit ca o suma de proiecte, cu mai multe activități, cu o durata determinata în timp și care își propune atingerea unor obiective distincte, masurabile și realiste, în scopul adoptării unui stil de viata sanatos, fără tutun, alcool și droguri în rândul populației școlare.

2. Programele de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar trebuie sa respecte următoarele cerințe:

2.1. sa fie subsumate Strategiei naționale antidrog 2005-2012 și Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale antidrog 2005-2008, capitolul A "Prevenire în școala";

2.2. sa abordeze sistemic și integrat fenomenul consumului de droguri în contextul altor fenomene sociale, ceea ce permite elaborarea unor programe de prevenire a consumului de droguri în școala, adaptate nevoilor;

2.3. sa existe o corelație adecvată între program și caracteristicile specifice mediului școlar în care se implementează programul și ale populației școlare beneficiare, pentru aceasta fiind necesară evaluarea preliminară a nevoilor (prin studii cantitative și/sau calitative de prevalență, incidenta etc.);

2.4. sa îndeplinească cerințele metodologice specifice proceselor de planificare, implementare și evaluare;

2.5. sa se bazeze pe teorii/modele teoretice ce fundamentează științific programul.

STANDARDUL 2

Descrierea problemei

Programele de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar trebuie fundamentate prin:

1. identificarea problemei, precum și explicarea acesteia din perspectiva cadrului teoretic pe care se bazează programul de prevenire;

2. definirea variabilelor care influențează problema identificată și specificarea modului în care acestea pot fi modificate prin implementarea programului;

3. cuantificarea și caracterizarea situației problematice.

STANDARDUL 3

Evaluarea necesităților/nevoilor de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar

În evaluarea necesităților se vor avea în vedere următoarele aspecte:

1. descrierea populației studiate;

2. acoperirea geografică;

3. caracteristicile de consum în cadrul populației căreia i se adresează programul (tipuri de substanțe, medii și modele de consum);

4. nevoile de informare-educare ale grupului-tintă;

5. factorii de risc și de protecție identificați;

6. sursele de informare utilizate, cum ar fi experți și consilieri care participa la elaborarea programelor;

7. indicatorii utilizați și validitatea acestora;

8. criteriile de analiza și de interpretare a rezultatelor.

Evaluarea nevoilor locale, regionale și naționale care fundamentează un program de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar permite alegerea unei corelații corecte între

prioritati, scop, grupul-tinta ales/beneficiarii programului și resurse.

Evaluarea nevoilor se poate realiza prin:

- utilizarea studiilor existente în ceea ce privește populația generală și/sau școlară privind prevalența și incidența consumului de droguri;

- utilizarea indicatorilor-cheie de estimare a prevalenței și incidenței problemelor specifice generate/asociate de/cu consumul de droguri în cadrul populației-tinta și al subgrupurilor acesteia (de exemplu, indicatorul boli infectioase asociate, cerere de tratament, mortalitate datorată consumului de droguri etc.);

- studii în serviciile medicale specializate și sistemul de protecție a copilului;

- interviul directiv sau nondirectiv, focus-grupuri cu decidenți-cheie în domeniul prevenirii consumului de droguri (furnizori de servicii de prevenire, furnizori de servicii integrate de asistență psihosociomedicală, reprezentanți/esantioane reprezentative ai/ale subpopulațiilor de consumatori din comunitate);

- studii vizând factorii de risc și de protecție în mediul școlar;

- studii privind costurile programelor preventive în funcție de obiectivul acestora corelat cu analiza nevoilor și cu rezultatele așteptate, după caz.

STANDARDUL 4

Obiectivele programului

Obiectivele programelor de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar trebuie să răspundă nevoilor identificate și caracteristicilor grupului-tinta asupra căruia este orientat programul.

Obiectivele generale și specifice trebuie să fie clar definite, ușor de identificat, realizabile, măsurabile și corelate cu obiectivele specifice ale Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale antidrog 2005-2008.

Obiectivele programelor de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar trebuie să vizeze informarea corectă privind uzul și abuzul de substanțe, precum și dezvoltarea abilităților sociale ale beneficiarilor, relațiilor între egali, autocontrolului, abilităților de a face față unor situații dificile, a comportamentelor prosociale și a abilităților de refuz și de rezistență la presiunea grupului.

În învățământul gimnazial programele de prevenire a consumului de droguri trebuie să vizeze o mai bună cunoaștere a propriilor emoții, îmbunătățirea autocontrolului, a abilităților de comunicare și de rezolvare a problemelor.

În învățământul liceal programele de prevenire a consumului de droguri trebuie să vizeze aspecte legate de comunicare, relația cu grupul de egali, autoeficacitate și asertivitate,

abilitați de refuz al consumului de droguri, consolidarea unor deprinderi de viața sanatoase.

STANDARDUL 5

Definirea grupului-tinta

În descrierea grupului-tinta, a beneficiarilor direcți și indirecti se vor avea în vedere:

1. descrierea sociodemografică a grupului-tinta;
2. motivele care stau la baza alegerii acestuia;
3. nivelul de acoperire al programului și adecvarea acestuia la grupul ales;
4. modalitățile de diseminare a programului;
5. mecanismele de coordonare în implementarea programului între initiatorul programului și instituțiile partenere;
6. mecanismele de contactare/implicare a grupului-tinta, cum ar fi mijloacele de participare a acestuia la desfășurarea programului.

Pornind de la caracteristicile grupului-tinta, programele de prevenire a consumului de droguri sunt împărțite în trei categorii:

- programe universale, orientate către populația generală;
- programe selective, orientate spre grupurile de risc, vulnerabile la consumul de droguri, sau spre subgrupuri ale populației generale;
- programe indicate, orientate către categoriile de populație care au experimentat consumul de droguri sau prezintă alte comportamente de risc.

STANDARDUL 6

Activitățile și metodele de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar

Programele de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar trebuie să prezinte un calendar coerent al activităților și să utilizeze metode adecvate obiectivelor urmărite, activităților planificate și caracteristicilor grupului-tinta. Se va acorda o atenție deosebită folosirii metodelor interactive prin care beneficiarii sunt implicați direct în propria lor formare.

STANDARDUL 7

Mijloacele de realizare

Programele de prevenire a consumului de droguri în mediul școlar trebuie să dispună de mijloace adecvate pentru realizarea obiectivelor și activităților propuse. Programele trebuie să includă:

1. analiza mijloacelor necesare pentru implementarea programului, luând în considerare suficiența sau insuficiența resurselor proprii, estimarea costurilor, resursele comunitare disponibile etc.;

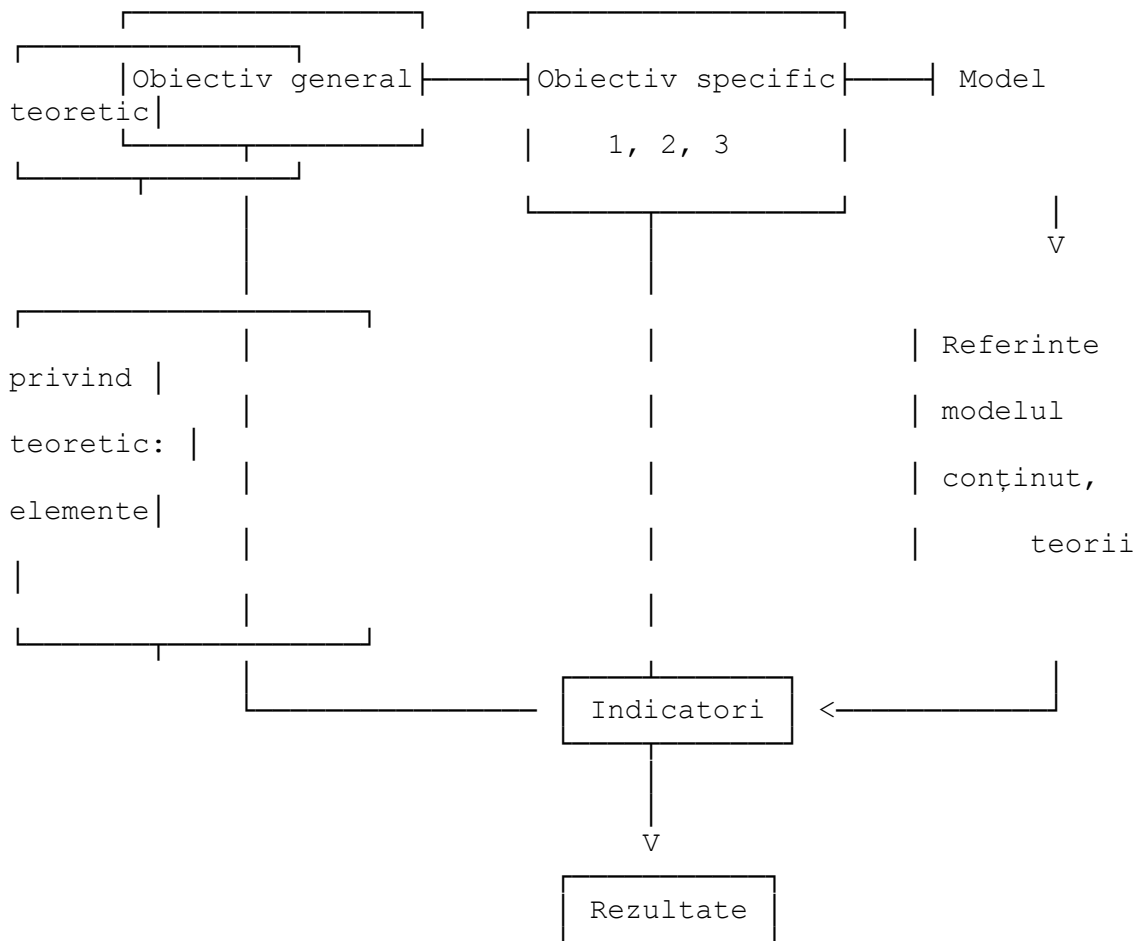
2. descrierea echipei profesionale a programului (numărul de persoane, profesia, responsabilitățile și coordonarea), precum și a voluntarilor;

3. enumerarea și descrierea materialelor și a echipamentelor necesare pentru implementarea programului.

STANDARDUL 8
Evaluarea programului

În evaluarea programelor de prevenire a consumului de droguri în școala trebuie analizată coerența structurii programului, după cum urmează:

T

ST

Programele de prevenire a consumului de droguri trebuie să includă, în planificarea acestora, un sistem de evaluare care să conțină, după caz, următoarele arii:

A. Evaluarea gradului de acoperire al programului:

1. rata de acoperire a grupului-tintă și a populației din zona;

2. eficacitatea programului pentru grupul-tinta, comparand caracteristicile populației definite inițial cu cele ale populației care a beneficiat direct de program;

3. descrierea căilor de diseminare a programului.

B. Evaluarea activităților programului

Evaluarea activităților programului trebuie sa includă:

1. numărul beneficiarilor direcți, implicați în implementarea programului, frecvența participării lor la activitățile programului implementat;

2. adecvarea materialelor utilizate la caracteristicile populației căreia i se adresează programul (nivelul de comprehensiune a materialelor, a informațiilor conținute etc.);

3. adecvarea procedurilor utilizate pentru realizarea activităților.

C. Evaluarea planificării în timp

Evaluarea procesului presupune analiza diferenței dintre timpul prevăzut și timpul real de execuție. În plus, se va analiza relația dintre activitățile proiectate și cele realizate în funcție de calendarul programului.

D. Evaluarea resurselor umane

Evaluarea resurselor umane include definirea finală a echipei de profesioniști și a voluntarilor care au implementat programul, pozițiile acestora, programul zilnic și orice altă modificare care a apărut pe parcursul derulării programului. De asemenea, trebuie expuse nivelurile de coordonare realizate, indicându-se instituțiile participante, numărul de întâlniri, concluziile și acordurile realizate.

Criterii minime pentru angajarea profesioniștilor care elaborează și implementează programe de prevenire a consumului de droguri:

- studii universitare în domeniul sociouman;
- experiența în domeniu și, eventual, formare în domeniul prevenirii consumului de droguri.

Conform legislației în vigoare, programele de formare profesională în domeniul prevenirii consumului de droguri ale diferiților furnizori de formare trebuie acreditate de Centrul Național de Formare și Cercetare în Adicții din cadrul Agenției Naționale Antidrog.

E. Evaluarea resurselor materiale și a bugetului programului

Evaluarea resurselor materiale și economice ale programului se referă la suficiența/insuficiența acestora în vederea realizării obiectivelor stabilite. Resursele prevăzute inițial vor fi reanalizate pe tot parcursul desfășurării programului și, dacă este cazul, se vor face recomandări pentru celelalte faze ale programului.

F. Evaluarea rezultatelor programului

Evaluarea rezultatelor presupune în toate cazurile existența unor date despre aplicarea programului, care să permită realizarea unor comparații între situațiile anterioare și cele ulterioare implementării programului.

Evaluarea rezultatelor conține și o comparație a situației problematice în anumite momente, evaluată cu instrumente identice sau diferite, în legătura cu:

1. nivelul de conștientizare a problemei identificate și de sensibilizare a grupului-tinta cărui i se adresează programul;

2. nivelul de cunoștințe asupra problemei al beneficiarilor programului, după implementarea acestuia;

3. schimbările înregistrate între momentul anterior și cel ulterior implementării programului, în relație cu atitudinile și cu valorile grupului-tinta față de problema asupra căreia se acționează;

4. variațiile în modelele de comportament și în stilurile de viață ale grupului-tinta, inclusiv prevalența și incidența consumului, factorii de risc sau de protecție asociați etc.
